

وره هفتم تقنینیه

جلسه ۱۳۳

صورت مشروح
مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

سه شنبه ۱۷ تیر ماه ۱۳۰۹ - ۱۱ صفر المظفر ۱۳۴۹

قیمت اشتراك سالیانه ۱۲ تومانی
داخله ۱۰ تومانی
تک شماره: یکفران خارجه

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه هفدهم تیر ماه ۱۳۰۹ * (یازدهم صفر ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۵) شور ثانی و تصویب لایحه ممانعت مقابله
۲) تصویب ۴ فقره مرخصی	۶) شور ثانی و تصویب لایحه اجازه ضرب مسکوک نیکل در خارج
۳) قرائت طرح راجع بنصب خلیفه ارمانه	۷) شور اول لایحه قرار داد پستی عمومی کنگره لندن
۴) طرح و تصویب لایحه واگذاری اراضی برای شهر جدید سلفاس	۸) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس سه شنبه ۱۰ تیر ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * *

(رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟) نمایندگان - تقاضای سی و پنج روز مرخصی از تاریخ اول خرداد
نموده اند کمیسیون یا تقاضای ایشان موافق و اینک خبر
آنرا تقدیم میدارد.

[۲ - تصویب ۴ فقره مرخصی]

رئیس - آقای فیروز آبادی

(رئیس - چند فقره خبر از کمیسیون عراض و مرخصی

فیروز آبادی - بنده تقدماً مخالفت نمیکند نظر باینکه

بده قرائت میشود :

ایشان (افسر - بلند تر) سابقاً يك مبلغی از حقوقشان را

خبر مرخصی آقا زاده سبزواری

تخصیص بکار خیر داده اند امیدوارم این دفعه هم بشود

آقای آقا زاده سبزواری نماینده محترم بواسطه مسافرت

این مذاکرات مشروح یکصد و سی و سومین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که در ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

غائبین با اجازه - آقایان : حیدری - طباطبائی دیر - نجیر فرزند - قراگوزلو - دکتر سنک - امیر عامری - محمد ولی میرزا -
س - لرستانی - مولوی - اورنگ - تبهورتاش

غائبین بی اجازه - آقایان : میرزا حسنخان وثوق - بوشهری - مسعود - عدل - اعظم زنکنه - حاج میرزا حبیب الله امین - آقا زاده
وزاری - قوام - حاج رحیم آقا - میرزا ابوالفضل - آقا رضا مهدوی - حاج حسین آقا مهدوی - آقا شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک
دیر آمدگان با اجازه - آقایان : افخمی - افسر - شریعت زاده - بزرگ نیا

حالا نشده است چندان مخالفی ندارم.

رئیس - موافقین با مرخصی آقا زاده قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

خبر مرخصی آقای ملک آرائی

آقای ملک آرائی نماینده محترم برای مسافرت قزوین تقاضای چهل روز مرخصی از تاریخ حرکت نموده کپسیون موافق و خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم

رئیس - آقای ملک

ملک مدنی - موافقم

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده اینجا دیگر با آقای ملک آرائی مخالفم.

(ملک آرائی - البته) چرا؟ بجهت اینکه ایشان مرخصی

میکیرند بدون اینکه هیچ مقدار از آن را معناً تخصیص

بیک کار خیر بدهند؟ تخصیص بیک مرخصانه بدهند. تخصیص

بیک عده از فقرا بدهند. این را بنده مخالف هستم. هر چند

که تصدیق میکنم آقا که میروند شاید کمتر از اینجا کار

نکنند بجهت این مملکت. چون کار اینجا و آنجا هر

دو راجع بمملکت است. اما چون مقداری از حقوقشان

را تخصیص بیک مرخصانه یا کار خیری نداده اند لذا

بنده مخالفم

رئیس - موافقین با مرخصی آقای ملک آرائی قیام

فرمایند. (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

خبر مرخصی آقای وثوق

آقای سید مرتضی وثوق نماینده محترم برای مسافرت قزوین تقاضای چهل روز مرخصی از تاریخ حرکت نموده کپسیون با تقاضای ایشان موافقت داشته و اینک خبر آن را تقدیم میدارد.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - در این جا هم بسیار مخالفم و چون بیکه اخلاص هم به آقای وثوق دارم. اما اخلاص باین تکمیل میشود که یک مقداری از حقوقشان را تمامش را رسماً تخصیص بدهند بیک کار خیر. حالا که نداده اند همان نظری که در آن قضیه داشتم در اینجا هم دارم و مخالفم.

بعضی از نمایندگان - رأی.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای وثوق قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

خبر مرخصی آقای کلانی

آقای امیر تیمور کلانی نماینده محترم بواسطه لزوم مسافرت تقاضای سه ماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده اند کپسیون با تقاضای ایشان موافق اینک خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده این جا دیگر کاملاً مخالفم (خند)

هر چند که میدانم مخالفت بنده هیچ فرق نمیکند و

نداشته باشید بلکه مخالفت بنده تقویت میکند در

مخالفت بجهت اینکه اولاً آقا بحمدالله محتاج نیستند. با سه ماه مرخصی می خواهند و همد تومان از مال مردم خدمتشان داده میشود در صورتیکه هیچ مقدار این مبلغ را بیک کار خیری رسماً تخصیص نمیدهند.

رئیس - رأی میکیریم. آقایان موافقین با این خبر فرمایند. (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

۳- قرائت طرح راجع به نصب خلیفه ارمانه [رئیس - طرحی از طرف جمعی از آقایان رسیده است. این طرح را در نظر میگیرد.]

نظر باینکه کلیه امور مملکتی در این عصر ترقی یافتن تحت قوانین قرار گرفته تکالیف افراد و اجتماعات بموجب قانون معین و مشخص میگردد امضا کنندگان در نظر گرفته ایم ترتیب نصب خلفای ارمانه ایران که مبنی بر عملیات مرسومه قرون عدیده میباشد این طرح در آورده تقدیم مجلس شورای ملی بنمائیم پس از تصویب دارای قوه قانونی باشد.

ماده واحده - مطابق معمول ارمانه ایران دارای حوزه خلافت مذهبی خواهند بود ارمانه هر یک در حوزه بقسمی که مرسوم است خلیفه از بین خلفای خود انتخاب و نصب ایشان را از مقام خلافت عظمی (اچ میاترنن) و با جا نشینت عظمی درخواست خواهند نمود خلیفه اعظم با تعیین ایشان قبل از تصویب شخصی که انتخاب شده موافقت دولت ایران را نسبت باعزام ایشان استفسار مید کرد در صورت حصول موافقت دولت ایران تمام نصب خلیفه مزبور از طرف خلافت عظمی با تعیین ایشان صادر خواهد گردید و پس از ورود به این برای خلیفه منصوب فرمان شاهنشاهی شرف صدور خواهد یافت

رئیس - موافقین با این طرح قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

خبر مرخصی آقای وثوق

آقای سید مرتضی وثوق نماینده محترم برای مسافرت قزوین تقاضای چهل روز مرخصی از تاریخ حرکت نموده کپسیون با تقاضای ایشان موافقت داشته و اینک خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

رئیس - بکمپسیون مبتکران احاله میشود [۴ - طرح و تصویب لایحه واگذاری اراضی برای ساختمان شهر جدید سلماس]

رئیس - لایحه دولت راجع با اجازه واگذاری اراضی برای ساختمان شهر جدید سلماس قرائت میشود

لایحه دولت
ساحت محترم مجلس شورای ملی

چون شهر سلماس از اثر زلزله ای که هنوز دوام دارد بکلی خراب شده و از تجدید بنادر محمل شهر خرابه احتراز لازم است در نظر گرفته شده است یک میلیون گز مربع از اراضی قریه اهرنجان خالصه که محل آن برای شهر جدید از هر جهت مناسب است به

بلدیه سلماس واگذار شود که هر چه زود تر برای بنای شهر طراحی شده شروع بعمل نمایند لهذا ماده واحده ذیل را با قید فوریت تقدیم میدارد بملاحظه اینکه تا فصل مقتضی است باید ساختمانها شروع شود که در زمستان باز ماندگان سکنه دچار زحمت نباشند تقاضای تصویب آنرا بقید دو فوریت مینمایند.

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود یک میلیون گز مربع از اراضی قریه اهرنجان خالصه را برای ساختمان شهر جدید ببلدیه سلماس واگذار نماید

رئیس - فوریت مطرح است. آقای زوار.

زوار - موافقم.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده بااصل این قضیه مخالفت ندارم مخالفت من در این است که میل دارم بنای این شهری که میشود در یک مکانی بشود که از همه حیث بی نقص و بی عیب باشد. اینجا اسم برده شده اراضی خالصه می خواستم تذکر بدهم که بعضی اراضی است که بعنوان خالصگی است اما صاحب معین و نقدی ندارد ولی فردا که

اینجا شهر شد صاحبان او بداد و فریاد و جزع و فرح در میابند که این ملک شخصی ما بوده و در فلان عهد غصب شده میخواستیم همینقدر تذکر بدهم که بلدیه متوجه این قضیه باشد ملکی را که می خواهد بنای یک شهری بکند که امروز شاید هزار تومان هم ارزش ندارد فردا که شهر شد شاید یک میلیون قیمت پیدا کند و بواسطه یکمزار تومان مال غیر یک میلیون ضرر بملت نرزد باشند و آنها را در اراضی غیر جا نداده باشند خواستیم یک توجهی باین مسئله بکنند که اگر این ملک که می خواهند بنا بسازند مالک معینی دارد تا بنا در آنجا ساخته نشده و مالکش حاضر است بیک قیمت نازل آنجا را بفروشد اول بخرند و بعد بنای شهر در آنجا بکنند والا ممکن میشود امروز مالک ساکت باشد ولی بعد که بنای شهر شد میگوید این ملک من است . این هم قباله و نوشته من در فلان عهد غصب کرده اند و یک اشکال و زحمت بزرگی بجهت مردم و دولت تولید خواهد شد . باین ملاحظه بنده خواستم تذکر بدهم که قبلاً این ملاحظات را بکنند .

رئیس - آقای زوار

زوار - خیلی خوشوقت هستم که نماینده محترم وضعیت رقت آور سلماس را بخاطر آوردند و مخالفتی نفرمودند و بنده از این نقطه نظر از طرف خود بلکه از طرف عموم نمایندگان محترم آذربایجان از آقا تشکر میکنم . وضعیت سلماس بقدری رقت آور است که حقیقتاً از نقطه نظر قنوت و اسلامیت اگر امروز خانه بنده را بخواهند حاضر فروشم و بانها بدهم در سلماس دیگر چیزی باقی نمانده البته دولتی هم که در رأس کار است طرف اطمینان مجلس شورای ملی است این اندازه ملاحظه خواهند کرد که حق دیگری را بطور اجبار (کا اینکه تاکنون نکرده) از صاحبش نگرفته و بدبگران نخواهد داد . از این نظر بنده به آقا اطمینان میدهم که مقصود آقا کاملاً حاصل است . . .

یکی از نمایندگان - اراضی خالصه است .
زوار - اراضی خالصه است همان را عرض میکنم
اراضی خالصه است اعم از خالصه بادولتی ارفاق . . .
همه نمایندگان . . .

آقاسید یعقوب - مجلس رأی نمیدهد مال مردم بدبگران بدهند .

زوار - ارفاق برای سلماس ، برای عموم مملکت ایران لازم است . و البته مجلس هم نظر با اعتمادی بدولت دارد . لایحه که دولت آورده البته تا ما نهم رأی نخواهیم داد . دولت هم یک لایحه نخواهد آورد که بعضی املاکی که خالصه و مالک آن دیگران بنا به سلماس بدهد . خاطر مبارک آقا را اطمینان میدهم
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .
رئیس - موافقین با فوریت قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده واحده مطرح است
(شرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود یک مملکت گرمی از اراضی قریه اهر تاجان خالصه را برای ساختمان جدید بلدیه سلماس واگذار نماید .

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - البته با اصل و موضوع لایحه نهایت موافقت را دارم فقط خواستم سؤال کنم این که مینویسند جرایم باز آنجا آثار زلزله ادامه دارد . این یک میلیون نیم اراضی که دولت در نظر گرفته این با نظر مهندسین متخصصین معین شده و انتخاب شده و موقعیتش طوری است که دیگر زلزله در آنجا جریان پیدا نکند یا نه ؟

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض میکنم البته تمام اطلاعاتی که لازم بود از مهندسین اخذ شود کاملاً در این موضوع گرفته شده و یک زمینی را انتخاب کرده اند که کاملاً از منطقه زلزله دور است و هیچوقت امیدواریم درآبیه آسیدی متوجه آنجا نشود . و البته آنچه که توانسته اند در اطراف این موضوع بحث کرده اند و با اطمینانی که ما بدولت داریم تصور میکنم نظریات آقایان تأمین شده باشد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - موافقم

آقاسید یعقوب - مخالفم

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - چون آقای معاون محترم تشریف دارند خواستم بفهمم این جا مجلس شورای ملی با آن عواطفی که دولت نسبت با اهالی سلماس داشته و مجلس شورای ملی با یک شوق و شعفی این را میدهد . ما میدانیم بلدیه که آنجا تشکیل میشود آیا این اراضی را بطور نسبت بمردم رفتار خواهد کرد ؟ الان مثلاً شاه ما زحمت کشیده توجه کرده اهالی مملکت هم توجه کرده اند یک پولی جمع کرده اند برای اعانه اهالی سلماس مجلس شورای ملی هم بواسطه پیشنهاد کردن دولت یک میلیون زمین میدهد . بعد که بلدیه در آنجا تشکیل میشود این اراضی را به جور مردم میدهد به ملکیت واگذار میکند مردم ؟ بنده بطور رأی بدهم ؟ بنده باین عقیده رأی میدهم که این اراضی را باید بلدیه تقسیم کند یک هیئت مشخصه در آنجا باشند تقسیم کنند به ملکیت که برای آنها باشد نه اینکه یک پولی حالا ما بدهیم بطور اعانه دولت میدهد بنده خیلی خوشوقتیم که یک روح عواطفی بملت پیدا شده بواسطه توجه مبادی ما از همه جا ما بلند میشود همه ملت موافقت میکند الان پول و اراضی را میدهند فردا بلدیه می نشیند میگوید این

پول عمومی است این اراضی هم اراضی عمومی است و مصارفی هم اگر داشته باشد برای عموم است اهالی که در آنجا سکنی میکنند سکنایشان بچه عنوان است بعنوان مالکیت آن زمین است ؟ اگر این جور است بنده کاملاً موافقم و الا اگر بنا باشد بدست بلدیه بیفتد و مالک این اراضی هم بلدیه باشد . بینی و بین الله آقای امیر اعلم هم که الان متوجه شان شدم خیلی زحمت کشیده زحمت هیئت شیر و خورشید و مؤسسه شیر و خورشید سرخ هم در آنجا بوده پس فردا اهالی بیچاره بدبخت فلک زده که زلزله هم آنها را زیر و رو کرده است یک زلزله بزرگی از بلدیه سرشان بیاید و زمین را بعنوان مالکیت قائل شود بنده عقیده ام این است که نماینده ها توجه دارند بر اینکه باید آقای معاون محترم توضیح بدهند که آیا این اراضی را با اهالی سلماس بلدیه بعنوان ملکیت منتقل میکند و میدهد یا نه در دست بلدیه است و بهر کس که میل دارد میدهد ترتیبش را بنده نمیدانم بفرمائید ترتیبش چیست ؟

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده تصور میکنم که از دقت در متن لایحه مقتضی بود که آقا این استفسار را لازم ندانند زیرا که دولت اراضی را برای بنای شهر تسلیم بلدیه میکند و از این لایحه مستفاد نمیشود که از بلدیه پولی بگیرد بنابر این چون بلدیه وجودش در نتیجه انتخاب نمایندگان است و نمایندگان شهر بمنزله خود آنها هستند البته هر ترتیبی که مقتضی باشد و مصالح عمومی اهالی شهر اقتضا کند داده خواهد شد و هیچ نوع دلیلی وجود ندارد که ما در این زمینه بخواهیم تعیین تکلیفی بکنیم که روابط بین بلدیه و اهالی چه خواهد بود

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود :

پیشنهاد آقای فهیمی

بنده پیشنهاد میکنم که در آخر ماده اضافه شود که

بین اهالی مطابق نقشه که بتصویب دولت میرسد بملکیت تقسیم نمایند

رئیس - (خطاب آقای فهیمی) اینجا بیائید

فهیمی - (پشت کرسی نطق) ایراد آقای آقا سید یعقوب کاملاً وارد است و فرمایشات آقای شریعت زاده هم صحیح شاید مقصود همه هم همین باشد ولی از روی قانون همچو چیزی مستفاد نمیشود. اراضی را ببلدیه واگذار میکنند. قوانین دیگری هم دارد که اراضی که مالک معینی ندارد ببلدیه میتواند بفروشد و بمصرف بلدیه برساند این ماده مشمول آن قانون پیش است. بتواند تقسیم هم بکند مشمول این نخواهد بود برای اینکه چون دولت برای این مقصود میدهد اراضی را که نقشه شهر را بکشند و مطابق یک ترتیب مخصوص به نسبت استحقاق اشخاص به آنها مجاناً بدهند که خودشان بروند بنا کنند این موضوع البته بایستی در قانون ذکر شود و الا بعد ممکن است اسباب سوء تفاهم شود و یک زحمتی برای اهالی تولید شود. منظور دولت هم البته تسهیل و آسایش است چه فرق میکند این است که منظور بنده از این پیشنهاد این است که مطابق نقشه که خواهد کشید و دولت تصویب بکند اراضی را بین اهالی مجاناً تقسیم بکنند.

معاون وزارت مالیه - (آقای بهرامی) این اختیار را بلدیه محل دارد و هر گار میتواند بکند و البته احتیاجات محل را در نظر میگيرد. دولت يك ميليون گز اراضی را تفویض میکند بآنها و آنها می بینند احتیاجات و مقتضیات محل را و تقسیم میکنند بین آنها

رئیس - بالاخره پیشنهاد را قبول میکنید یا خیر؟

معاون وزارت مالیه - خیر

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای فهیمی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد آقای آفاسید یعقوب:

پیشنهادی کنم در ماده واحده اضافه شود بعنوان ملکیت آفاسید یعقوب - تأمین شد مراد بنده.

رئیس - رأی میگیریم بماده واحده با افزایش پیشنهاد آقای فهیمی

چند نفر از نمایندگان - استدعا میکنیم يك دفعه دیگر قرائت شود

(پیشنهاد آقای فهیمی تانیاً خوانده شد)

فهیمی - ضمیمه ماده بخوانید

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود يك ميليون گز مربع اراضی قریه اهر نجان خالصه را برای ساختن شهر جدید ببلدیه سلماس واگذار نماید که بین اهالی مطابق نقشه که بتصویب دولت میرسد بملکیت تقسیم نماید

آفاسید یعقوب - مجانی بود آقا

شریعت زاده - نبود

رئیس - مجانی نداشت آقا. باید رأی بگیریم موافقین

ورقه سفید خواهند داد (شریعت زاده - صحیح است)

(اخذ آراء شروع شد)

(همه بین نمایندگان - صدای زنگ)

افسر - سوء تفاهم شده استدعا داریم بخوانند و ما نمیدانیم چه جور رأی بدهیم نفهمیدیم پیشنهاد آقای فهیمی مجانی بود یا خیر؟

فهیمی - بالاخره مجانی شد؟

کازرونی - مقصودشان مجانی است.

رئیس - خیر مجانی نداشت.

(همه نمایندگان - زنگ رئیس - دعوت بسکوت)

چند نفر از نمایندگان - استدعا میکنیم يك بار دیگر بفرمائید قرائت شود ما بفهمیم.

افسر - برای بنده تنها نیست برای همه ما هم

تفاهم شده است

رفیع - رأی اعلام شده است و نمیشود.

رئیس - یکبار دیگر متن عبارت را برای آقایان

انت بفرمایند ولی قبلاً بایستی توجه میفرمودید که در رأی محتاج به دو مرتبه خواندن نشویم. عین ماده

انت میشود با پیشنهادی که ضمیمه آن است و رأی اگر داده شده است عیبی ندارد تصرفی در رأی

نکند و برای این است که رأی میخواهند بدهند به اول عبارت آگاه شده باشند.

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود يك ميليون گز اراضی قریه اهر نجان خالصه را برای ساختمان

شهر جدید سلماس واگذار نمایند که بین اهالی مطابق نقشه که بتصویب دولت میرسد بملکیت تقسیم نمایند

بعضی از نمایندگان - مجانی مجانی

رئیس - مجانی ندارد پیشنهاد ایشان

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۸۶ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضرین ۹۳ با کسریت ۸۶ رأی موافقین

رئیس - شور دوم و تصویب لایحه معامله متقابله

رئیس - خبر کمیسیون اقتصاد ملی راجع بشور ثانوی معامله متقابله رسیده است قرائت میشود

خبر کمیسیون اقتصاد ملی:

کمیسیون اقتصاد ملی برای شور ثانوی لایحه نمره ۳۰۸۳ تشکیل و عین خبر تقدیمی شور اول خود را تأیید و برای تصویب تقدیم میدارد

رئیس - ماده اول لایحه قرائت میشود:

ماده اول - پس از انقضای مدت عهود تجارتي و کمرکی موجوده انعقاد عهد نامه یا قرار داد تجارتي و کمرکی منفرداً ممنوع بوده وسائل مربوطه بگمرک و تجارت

حتماً باید در يك عهد نامه یا قرار داد برای مدت واحد تنظیم شود

رئیس - آقای فیروز آبادی (نبودند) آقای دشتی

دشتی - موافقم.

رئیس - مخالفی نیست؟ (خیر) موافقین با ماده اول قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:

ماده دوم - باممالکی که دولت ایران عهد نامه تجارتي ندارد تجارت ایران چه از حیث شرایط ورود و صدور اجناس و چه از حیث واسطه ها و عمال معاملات و با کیفیت

تبدیل و خروج وجوه حاصله از فروش واردات بر ردی اساس معامله متقابله خواهد بود.

رئیس - آقای آفاسید یعقوب

آفاسید یعقوب - موافقم

رأی دهندگان - آذربایجان - مسیح فطمی - دهستانی - حج آنا حسین وهابی - ازدی - آفاسید محمد تقی طباطبائی - نوحی - محمود - علی میرزا دولتشاهی - دشتی - اسکندری - افسر - اعتبار - فرشی - مصدق جهانشاهی - زوبادجیدی - ملک معینی - زوار - ملک زاده - ظاری - زوزن - آفاسید یعقوب - آیه الله زاده شیرازی - صادقی - بنکدار - آفاسید مرتضی وایق - حاج سید محمود - کبزنوری - ملک آرومی - کزوری - احتشام زاده - اقبال - نخب فرزند - نجومی - دکتر لقمان - بزرگنیا - فهیمی - حکمت - آفاسید کاظم یزدی - یاسانی - ذوالقدر - علی میرزا دولتشاهی - طالشخان - دهستانی - شباء - آشتیانی - جلانی - احمد - رحیم زاده - محمد آخوند - میرزا یاناس - افندی - ابلخانی - عراقی - بیات - آصف - چشبدی - هراز - یالیزی - موالی - عباس میرزا - دیوان یکی - ناصری - شریعت زاده - روحی - امیرنابور - سرد شاهرخ - حاج علی اکبر امین - ساکنیان - امیر اعلم - فولادوند - پور محسن - مسعودی - لاریجانی - اسدی - شریفی - مفتی - ناما کو - کفائی - هزار جریبی - شهداد - خواجوی - موثر - طاهری - فتوحی - طباطبائی و کبلی

رئیس - مخالفی ندارد؟ (خیر) آقای طاهری هم موافقید؟
طاهری - بله

رئیس - موافقین با ماده دوم قیام فرمایند (اگر قیام نمودند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود:
ماده سوم - اینقانون پس از تنظیم نظامنامه اجرائیه که باید بتصویب هیئت دولت برسد مجری خواهد شد
رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - اینجا خواستم از آقای وزیر محترم خارجه سؤال کنم در این ماده که نوشته شده است این قانون بعد از تنظیم نظامنامه اجرا میشود خود آقای وزیر امور خارجه که اقتصاد هم در دست ایشان است کاملاً از وضع اقتصادی ما مستحضرند و کاملاً نافع بودن این قانون را بحال اقتصاد مملکت در نظر دارند خواستم از ایشان استفسار کنم که در نظامنامه سرعتی توجیهی شده است که زودتر این نظامنامه نوشته شود که حقیقتاً يك قديمي ما نسبت به واردات و صادراتمان بر داشته باشیم و همانطوری هم که آنروز آقای طلوع اظهار کردند غرض مخالفت نبود خیلی هم اسباب توجه شد نظر تان هست طلوع دعوايش این بود که نظامنامه زودتر نوشته شود دعوايش این بود برای آن فشاری که در ولایات شمالی ما هست زودتر این قانون عملی بشود خواستم به بینم نسبت به نظامنامه امر داده اند اقداماتی شده است که زودتر این عملی بشود که حقیقه يك قديمي برداریم و اگر هم نشده است یقین دارم (چون این خیلی مهم است) نسبت با اجرای این قانون توجه کرده اند و زودتر اقدام خواهند فرمود

وزیر امور خارجه - بنده میتوانم اطمینان بدهم به آقایان محترم که باسرع مایمکن نظامنامه تهیه خواهد شد
رئیس - موافقین با ماده سوم قیام فرمایند (اکثر

قیام نمودند) تصویب شد. مذاکره در کلیات است مخالفی نیست؟
نمایندگان - خیر

رئیس - موافقین با این لایحه قیام فرمایند (اگر قیام نمودند) تصویب شد

[۶ - شور ثانی و تصویب لایحه اجازه ضرب مسكوك نیکل در خارجه]

رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع بضر نیکل در خارجه شور ثانی قرائت میشود:

خبر کمیسیون

کمیسیون قوانین مالیه لایحه نمره ۹۲۹ دولت راجع با اجازه ضرب نیکل در خارجه برای شور ثانی مطر نموده و چون در موقع شور اول پیشنهادهای نرسیده بود لذا کمیسیون عین خبر سابق را تأیید نموده و اینک آنرا تقدیم مینماید:

رئیس - ماده واحده قرائت میشود.
ماده واحده - دولت مجاز است که معادل هفتصد و پنجاه هزار ریال مسكوك نیکل استثناء در خارجه ضرب نماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده در شور اول هم عرض کردم باز هم مجدداً عرض میکنم که عقیده ندارم ما مسكوكات در خارجه چه یکشاهی چه يك ميليارد تهیه شود سکه شود بنده عقیده دارم که مسكوكات ما حتی تا حدی که هر چیزی که امکان پذیر باشد که در این مملکت تهیه شود چاپ شود باید در خود این مملکت باشد اگر چه بخوبی آنجا نشود اگر چه به فشنگی و نظایر آنجا نشود اگر چه به ارزانی آنجا هم نشود چرا بجای اینکه در مملکت خودمان است و باعث ترقی اقتصادی و هم حفظ حیثیات مملکتی میباشد و این تهیه

برکاری ولو ضرب سکه که باشد از خارجه بخواهیم بنده میدانم آنجا فشنک تر تهیه میکنند اما این فشنکی که بدست خودمان انجام نشود فایده ندارد اگر بنا باشد برکاری را دیگران بکنند حتی پول سیاه ما را هم دیگران بکنند و بیاورند نمیشود ما هم آخر باید کار یاد بگیریم معادن ما استخراج نمیشود مگر بوسیله کار دیگران بعضیها میگویند معادن نداریم بعضیها میگویند میشود و مجال می شمارند در صورتیکه کاملاً ممکن است در ایجاد کارخانجات هم عرض کنم که البته آقای فروغی گفت فرمودند و آن جلسه فرمودند که این کار شوخی نیست يك دكان نانوائی نیست و باین زودی نمیشود که نیکل کردید بنده عرض میکنم فوراً این کار خانه باید ساخته شود و قدش ساخته شده و به بنده لطف شود این عرض را نکردم عرض میکنم این کارها را باید انال مقدماتش فکرش صحبتش ایجاد وسایلش باندازه بکن بشور الان تقریباً بیست سال است سی سال است ۲۴ سال است همه اش گفتگوی ایجاد کارخانجات و استخراج معادن است در این مملکت بحمد الله یکیش نشده همه اش حرف شده است حالا بودجه مان که بحمد الله تقاضی است بنده عقیده دارم که این سکه که میخواهیم در خارجه بزینم اگر روی چرم و مس و سنگ بزینم در مملکت خودمان باشد بهتر از این است که در خارجه يك مبلغی بدهیم سکه بکنند وارد مملکت ما بکنند که هم پولمان رفته باشد و هم خودمان چیز یاد نکرده باشیم هم در واقع لطمه به اعتبار و ناموس سکه خودمان در خارج می خورد بنده این ترتیبات را عقیده ندارم به عقیده بنده هر کاری باید در مملکت خودمان بشود اگر چه بد شود اگر چه پست باشد باید شروعش هم در مملکت خودمان باشد خاتمه این هم در مملکت خودمان باشد اگر گران تر هم تمام بشود باید در اینجا تهیه شود ما باید کارها را خودمان بکنیم معادن را خودمان استخراج کنیم و اگر متخصص لازم است بیاوریم سکه خودمان بزینم معادن و کارخانجات را خودمان بسازیم اگر چه

بتوسط بعضی متخصصین باشد آنهم بزودی و اگر يك ساعت هم دیر کنیم و تأخیر کنیم عندالله یا عندالوجدان یا هر کس هر چه میداند مسئول هستیم ما از هر جهت عقیم و بکار بایستی جلو بیفتیم نه بحرف کفیل وزارت اقتصاد ملي (آقای فروغی) - در آن قسمتی که آقای فیروز آبادی راجع بکار بنده توجه فرمودند و اظهاراتی فرمودند بنده دیگر لازم نمیدانم عرایضی را که سابق کرده ام تکرار کنم البته نیت ایشان خیلی صحیح است و میخواهند تا کید بفرمایند که کارها زودتر باید انجام بگیرد - بنده هم تصدیق دارم بنده عرض میکنم بقدری که در قوه ما هست تسریع میکنیم کار هم کرده ایم و اگر تا کنون در ظرف این مدت قلیل آقا کاری ملاحظه فرموده اند نه از باب این بوده است که کاری نشده است خیر همانطور که آنروز هم بر سبیل مثال عرض کردم ملاحظه بفرمائید کسی که گندم میکارد و میخواهد حاصل بردارد در تمام مدت زمستان هیچ اثری از وجود گندم کاری او ظاهر نیست و نمیشود باو گفت که شما هیچ کار نکرده اید (صحیح است) خوب او چه بکند؟ کاری نمیتواند بکند غیر از اینکه باید گندم او زیر خاک باشد و برسد بموقعی که سبز شود و برسد جز این نمیشود کاری کرد معدنها را هیچکس نگفته است که در ایران معدن نیست بنده اینجا با اطمینان میدهم که در زیر خاک های ایران معادن بسیار و فراوانیست این را مطمئن باشید هیچکس هم نگفته است که معادن ممکن نیست استخراج شود هیچ مانعی ندارد که استخراج بشود فقط چیزی که لازم است اسباب فراهم آوردن و مطالعه کردن است مطالعه کردن که چه معادنی هست. اجمالاً از بنده يك وقتی در روزنامه سؤالی کردند بطور مصاحبه همین را عرض کردم. يك علم اجمالی داریم يك علم تفصیلی داریم. علم اجمالی برای کار کردن کافی نیست آقا مخصوصاً در این کارهای اقتصادی بالاخص در کارهای اقتصادی که معلومات اختصاصی خارجی لازم

دارد. علم اجماع را بنده میدانم در ایران معدن آهن هست. معدن ذغال سنگ هم هست معدن مس هم هست خیلی چیز های دیگر هم هست اما این علم اجمالی بنده کافی نیست برای اینکه اقدام کنیم فوراً پول خرج کنیم (پول این ملت را) برای اینکه معدن استخراج کنیم شاید بعد از اینکه چندین صد هزار تومان و چندین میلیون پول این مملکت را تلف کردیم چیزی بدست نیامد یا معلوم شد که حالا این جا مصلحت نبوده و جای دیگر مصلحت بوده که کار بشود و استخراج بشود یا معلوم شود که اصلاً اینجا معدن نبوده است. این است که اقدام باین کار ها مطالعه لازم دارد (صحیح است) با همان متخصصینی که فرمودید البته اقدام با استخدام آن متخصصین هم کرده ایم و عنقریب هم لایحه اجازه استخدام آنها را بمجلس شورای ملی خواهیم آورد و ملاحظه خواهید فرمود و مقدماتی که برای این کار لازم است فراهم میکنیم و مشغولش میشویم و ملاحظه خواهید فرمود اما عرض میکنم در ظرف دو ماه سه ماه شش ماه بلکه یکسال هم بنتیجه نخواهد رسید (صحیح است) آقا يك فرمایش خیلی جویبار فرمودند که خیلی مختصر ارزش گذشتند و بنده می خواهم این جا تأیید و تأکید کنم و آن اینست که فرمودند: نتیجه از امور اقتصادی بلکه در همه امور از کار کردن حاصل میشود این يك حرف خیلی بزرگی است ولی بنده میخواهم اضافه بکنم که کار کردن کی؟ کار کردن همه. همه باید کار کنند بنده اینجا صراحتاً عرض میکنم اگر شما تصور بفرمائید که دولت همینقدر که يك وزارت اقتصاد ملی درست کرد و تشکیل داد و دو بیست هزار تومان هم بودجه برایش معین کرد اقتصادیات مملکت درست میشود. نیست اینطور مردم هم باید کار کنند (صحیح است) بالخصوص مردم باید کار کنند منتهی وزارت اقتصاد ملی يك رشته بزرگی از کارش این خواهد بود که بمردم راهنمایی و مساعدت بکند و تسهیلات از برای آنها فراهم کند البته این قسمت ها را باید بکند ولی اساساً کار را باید مردم بکنند

حالا آمدیم بر سر کار این لایحه يك چیز خیلی مختصری است ملاحظه بفرمائید يك دولتی که در صدد این برآمد که پول این مملکت را که نقره بود طلا کند و در صدد این برآمده است که اسکناس دولت را خودش بدست خودش بگیرد و حق و اختیارش را دارا بشود و اسباب فراهم میکند و اگر اطلاع داشته باشید مأمور معین کرده اند از برای اینکه ضرابخانه مان را تکمیل کنیم و اسباب ضرب مسکوک طلا و نقره وارد کنیم. چون ما هم پول طلا خواهیم داشت هم پول نقره لازم خواهیم داشت هم نیکل لازم داریم طلا را که خودمان سکه خواهیم کرد نقره را هم خودمان سکه خواهیم کرد اسبابش را هم داریم و بقیه آن را هم تکمیل میکنیم و وارد میکنیم و آن چیزی که فرمودید ناموس مملکت خواهد بود آن پول طلا است و سکه طلای ما خواهد بود که ناموس مملکت ما است بعد هم سکه نقره در درجه آخر سکه نیکل است که هیچوقت بناءوسم ضرری نمیرساند سکه نیکل يك پول مختصری است که برای حوائج مختصر لازم است (روحی - تسهیل معاملات مثلاً میخواهند بخرند نمک و خیار بخرند میروند مصرف میکنند اینجا هم خود دولت ملاحظه کرده است با اینکه سکه نیکل اهمیتی ندارد و حیثیت و اعتبارش در آن ملحوظ نیست از آنطرف هم بنابر معلومات فنی که برای ما حاصل شده سکه کردن این مقدار نیکل نیکل در خارجه خیلی بصره مقرون تر است تا اینکه ما بخوایم دستگاه سکه کردن نیکل را که خیلی خرج دارد و خیلی زیاد است و نمی آرزد يك خرجی تخمین بر این مملکت بکنیم و در اینجا سکه کنیم و اسبابش را وارد کنیم. امروز این مقدار نیکل را سکه میکنیم بلکه شاید تا ده سال تا بیست سال دیگر هم محتاج بسکه کردن نیکل نباشیم ولی حالا اگر بیاییم دستگاه سکه کردن نیکل را بیاوریم و يك مقدار پول مملکت را مصرف کنیم مقرون بصره نیست و آن بمصرف لازمتری برسد بهتر است تا باین کار بزنیم. رئیس نیکل از کجا فراهم و خریداری میشود؟ و بچه ماخذ دولت

کارمان در این جا بشود بهتر است اما در عین حال ناعده اقتصادی هم در بین است که صرفه را هم بنده باید منظور داشت
رئیس - آقای فهیمی
فهیمی - (در محل خود) بنده از آقای ...
رئیس - آقا این جا بیائید برای تند نویسهها متعسر
فهیمی - (پشت کرسی نطق) بنده از آقای وزیر
مد ملی توضیح این قسمت را می خواستم که اعتباری برای مصارف این کار در نظر گرفته اند از چه محل بجه ترتیب تأدیه خواهد شد. زیرا که این پول نیکل لابد پول نیکل جدید سکه خواهند کرد برای ریال در آتیه رایج خواهد بود نه برای پول نیکل معمولی که میزان را از هفتصد و پنجاه هزار تومان گرفته اند ترتیب پول و محل تأدیه این وجه را چه قسم در نظر گرفته اند بایند.

کفیل وزارت اقتصاد ملی - چون امور وزارت
ببرعهده بنده نیست داخل در این جزئیات نمی توانم
بالبته وزارت مالیه يك محل هایی برای این مسئله
هم می کند و این ترتیبی را که در نظر گرفته است از
بازارت وزارت مالیه با سایر وزارتخانهها از همین محل ها
بباید خواهد کرد اشکالی ندارد

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده باین لایحه مخالفی ندارم فقط میخواهم
آقای وزیر اقتصاد ملی سؤال کنم که ما در نظر داریم
بمملکت را تغییر بدهیم و طلا کنیم در بین موقع این
کار سکه کردن برای چیست؟ شاید تا شش ماه هفت ماه
بگذرد ما موفق بشویم با آن قانونی که هست اساساً پول
مملکت را تغییر بدهیم آنوقت این پول زائد است توجه
بفرمائید آقای وزیر اقتصاد ملی. عرض بنده این بود که
نیکل از کجا فراهم و خریداری میشود؟ و بچه ماخذ دولت

می خورد؟ در کجا ضرب می کنند؟ و تفاوت حاصل از این
چه میشود؟ تکلیف این پولی که الان در دست مردم هست و
هیچ قیمت ندارد چیست؟ مس نیست که قیمت داشته
باشد نیکل است و هیچ نوع ذوب نمیشود و قابل استعمال
نیست و بهیچ مصرف دیگری نمیرسد، بعلاوه این پولی
را که باین کمیانی میدهند این کمیانی که برای دولت
میخواهد نیکل ضرب کند یا نیکل از او می خردند و باو
پول میدهند این که هفتصد و پنجاه هزار تومان ارزش ندارد
قیمت این نیست ارزش این نیکل این نیست بقیه این
کجا می رود؟ جزء صرفه جوئی مملکت می رود؟ پولش
از کجا است؟ و در کجا ضرب میکنند؟ نیکلش را از
کجا میخرند؟ بچه ماخذ میفرشند؟ فائده دولت از
این محل چیست؟ يك مشت پول بی نتیجه است دست
مردم برای چه لازم است در آتیه نزدیکي هم که میخواهیم
پولمان را عوض کنیم و روی يك مقیاس دیگر بیاوریم
که اصلاً شاید محتاج پول نیکل نباشیم.

کفیل وزارت اقتصاد ملی - این جا يك اشکباهی
شده است برای آقا از این که در لایحه نوشته شده است
معادل هفتصد و پنجاه هزار تومان پول نیکل اجازه بدهیم سکه
بزنند تصور فرمودند این پولهایی که الان هست و رایج است
و این یکشاهی و صد دیناری که الان هست میخواهیم
سکه بزنیم خیر اینطور نیست عرض کرده هیچ محتاج
نیستیم پولی را که ما در نظر گرفتیم اساس پولمان طلا
است يك مقدار پول نقره لازم داریم برای اینکه در
معاملات دست مردم باشد و چون پول نقره را هم مقرر کرد
که کوچک بگیریم باز میزانش زیادتر خواهد بود و باز
هم محتاج هستیم بی پول خورده و باصطلاح یکشاهی و صد
دینار و آنرا بهترین و جوهش را دیده ایم نیکل باشد مثل
اینکه الان هست الان پول ما نقره است پول ما که نیکل
نیست پول نیکل فقط يك مستمسکی است برای معاملات
خیلی کوچک که مردم معطل نمانند (روحی - تسهیل
معاملات است) در قانون اقتصاد و علم ثروت این مسئله

مسلم است که پول اصلی مملکت باید یا طلا یا نقره باشد البته امروز نظر این است که طلا باشد و بقیه اصلیه و واقعی خودش باشد که اسمش با معنایش ظاهر و صورتش با معنایش یکی باشد اما پولی که فقط از برای معاملات کوچک است و فقط از برای رفع احتیاجات خیلی مختصر است و مقدارش خیلی مختصر است و مقدارش در مملکت زیاد نخواهد بود آن پول لازم نیست که بقیه واقعی خودش رواج داشته باشد امروز یکشاهی یا صد دینار پول نیکل که داریم بیست تا یکشاهی معادل یکقران حساب میشود ده تا صد دینار معادل یکقران حساب میشود اما در واقع و نفس الامر همه کس میدانند که بیست تا یکشاهی معادل یکقران نیست مسلم است اما همه کس هم قبول میکنند و اشکالی هم نمیکند چرا؟ برای اینکه همه کس مطمئن است و میدانند که این پولها این پیش آمد نخواهد بود در کار که یک وقت بخواهند پول نیکل را به قیمت نیکل بکار ببرند بالاخره در این مملکت هر کسی را وقتی نگاه کنید افراد و اهل این مملکت از پول نیکل چه قدر دارند دهشاهی، یکقران الی دوقران که بیشتر ندارند فرض هم میکنند که بکروزی پیش آمد (که آنهم غیر ممکن است بشود) این پولهای نیکل از بین رفت بهر نفری یکقران بادوقران ضرر وارد میشود این است که تحمل میکند حالا هم برای پول جدید خودمان هم آقا جان همینطور رفتار کردیم که پول طلا، پول نقره، پول نیکل سکه زده شود و حالا که اجازه گرفته میشود که هفتصد و پنجاه هزار تومان پول نیکل در خارجه ضرب شود نظر باین است که پول جدید خودمان را که ما تاسیس خواهیم کرد بموجب قانونی که از مجلس گذشته است و متمم هائی که باز هم شاید بیاید و بگذرد مصمم هستیم که طلا و نقره آنرا در مملکت خودمان ضرب کنیم و نیکل آنرا هم دیدیم ارزش ندارد که در مملکت خودمان اساسش را فراهم کنیم و ضرب کنیم اجازه میخواهیم معادل این مبلغ نه یکشاهی و صد دینار امروز بلکه معادل این هفتصد و پنجاه هزار

تومان را در خارجه سکه کنیم اما در جزئیات این کار این پول نیکل را از کجا میخریم و در کجا ضرب کنیم این را بنده الان نمیتوانم بگویم شاید خود دولت هم الان نتواند بگوید بعد باید بنشینیم به بینیم که از کجا با صرفه تراست که بخریم و در کجا صرفه اش بیشتر است که ضرب کنیم و منفعت این کار عاید دولت خواهد بود این صد دینار که واقعا صد دینار نیست بلکه نیم صد و ربعشاهی هم نیست آن صرفه اش برای دولت خواهد بود (صحیح است)

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - تصره پیشنهادی آقای آقا سید یعقوب فرزند

می شود :

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم تبصره بر ماده واحده اضافه شود. تبصره - پس از تهیه پول نیکل جدید در مملکت پولهای نیکل موجوده را جمع آورند و در مقابل پول رایج بدهد
رئیس - آقای آقا سید یعقوب.

آقا سید یعقوب - گر چه میدانم آقای وزیر محترم اقتصاد و وزیر محترم امور خارجه تصدیق خواهند فرمودند اهمیت قانون راجع به اسعار این معنی درش مندرج است بعلم اینکه اهمیت این قانون همین است که ما آمدیم و پول طلا را پهلوی کردیم و پول نقره ریال کردیم و نیکل را آوردیم و دینار کردیم قهرا قران و دو هزار که داریم دولت جمع آوری میکنند در افزایش پهلوی و نیم پهلوی و ریال خواهد بود قهرا مستلزم این است که نیکلی که فعلا موجود است بر دارد و دینار سر جایش بگذارد این مسلم است اعتبار آن قانون راجع به اسعار اینرا مستلزم است چون در این بیانی که آقای وزیر محترم امور خارجه در جواب آقای روحی اظهار فرمودند که مسئله این است که شاید این پول نیکل از بین برود توی جیب

روح اقتصاد و روح شرکت و روح جوش و خروش ملی تحریک نمیشود مگر به ترویج کردن و تشویق کردن و آزاد کردن شرکتهای و اینها را برای انداختن اینجا یک مسئله در این بین با مناسبت آمد و باصطلاح آخوندی خودمان جمله معترضه بود اما خیلی هم معترضه نبود خیلی هم مرتبط بود حالا در آن قانون اسعار یا مسلم کرده است که دولت بعد از آنکه پول جدید را ترویج کرد آن پولهایی که بود جمع آوری میکند بنده همین را پیشنهاد کردم که بعد از آنکه انشاء الله موفق شدید پول جدید را که بعنوان دینار است آوردید این پول صد دینار صد دینار را هم شما باید آنقدر اهمیت بدهید که ملت بدانند که دولت ما بقدری اهمیت میدهد ثروت ملت خودش را زود بیاری خدا خواهد دید که شرکت ما از همه جلوتر است پیشنهاد کردم بعد از آمدن آن دینار این پولهای یکشاهی و صد دینار را دولت جمع آوری کند بانک ملی دارید اعلان کنید در ظرف شش ماه بانک ملی پولهای نیکل جدید هر قدر که هست بردارد و عوض دینار بدهد حالا قبول می کنید بکنید قبول هم نمیکند مختارید .

کفیل وزارت اقتصاد ملی - از نماینده محترم آقای آقا سید یعقوب خواهش میکنم که اصراری در این پیشنهاد خودشان نفرمایند نه از این باب که می خواهم بگویم این کار را نمی کنیم بلکه از این باب که من یک وقتی وزیر مالیه بودم و وزیر مالیه حالا اینجا تشریف ندارند و بنده نمی توانم و اجازه ندارم این پیشنهاد را از طرف ایشان قبول کنم. ولی البته شما که اطمینان دارید هم با آقای رئیس الوزراء و هم بدولت و یقین دارم میدانید که ایشان اهتمام تمام دارند باین که ضرری بمردم زده نشود. در صورتیکه این کار را باید کرد هیئت دولت خواهند کرد و کمان نمیکند که این پیشنهاد دیگر لازم باشد آقا سید یعقوب - چون نظر بنده تأمین شد و به قول آقای وزیر خارجه اطمینان دارم که عمل میکند

از این جهت استرداد میکنم .
 ملك مدنی - در قانون پیشتر هست آقا نظر تان تأمین است آقا .
 آقا سید یعقوب - خیر در قانون پیش نیست ملك مدنی - هست
 (صدای زنگ)
 آقا سید یعقوب - بسیار خوب تأمین شده است بهتر است .
 رئیس - ماده واحده فرائت مشیود ورأی میگیریم :
 ماده واحده - دولت مجاز است که معادل هفتصد و پنجاه هزار ریال مسكوك نیکل استثناء در خارجه ضرب نماید .
 رئیس - موافقین باماده واحده قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد .
 [۷ - شور اول قرارداد پستی عمومی کنگره لندن]
 رئیس - خبر کمیسیون پست و تلگراف فرائت میشود شور اول است :
 خبر کمیسیون پست و تلگراف
 کمیسیون پست و تلگراف باحضور آقای وزیر پست و تلگراف تشکیل و لایحه نمره ۴۱۸۶ دولت راجع به قرارداد پستی عمومی منعقد در کنگره پستی لندن مورد شور قرار داده در نتیجه عین ماده واحده پیشنهادی دولت را تصویب نموده اینک خبر آنرا تقدیم مینماید .
 رئیس - خبر کمیسیون بودجه در این خصوص فرائت میشود :
 خبر کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۷ تیر ۱۳۰۹ لایحه نمره ۴۱۸۶ دولت راجع بقرارداد پستی عمومی و مقاوله نامه مراسلات و جمبه های باقیمت و مقاوله نامه امانات پستی و مقاوله نامه بروات که در هفتم تیرماه ۱۳۰۸ در کنگره پستی لندن منعقد و امضا شده بود تحت شور و مطالعه در آورده و عین ماده واحده پیشنهادی

دولت را تصویب و خبر آنرا تقدیم ساحت مجلس شورای ملی مینماید .
 رئیس - خبر کمیسیون خارجه بود اشتباه کردم ماده واحده فرائت میشود :
 ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد پستی عمومی و مقاوله نامه مراسلات و جمبه های باقیمت و مقاوله نامه امانات پستی و مقاوله نامه بروات پستی را که در تاریخ ۲۸ ژوئن ۱۹۲۹ مطابق هفتم تیرماه ۱۳۰۸ در کنگره پستی لندن منعقد و بشرح ذیل تنظیم یافته تصویب مینماید :
 اول - قرار داد پستی عمومی دارای ۸۱ ماده و پروتکل نهائی آن شامل ۱۴ ماده و نظامنامه اجرای قرار داد مزبور مشتمل بر ۹۳ ماده و پروتکل نهائی آن حاوی دو ماده و مقررات راجع به حمل و نقل مرسولات پستی از طریق هوا دارای ۲۹ ماده و پروتکل نهائی آن مشتمل بر يك ماده .
 دوم - مقاوله نامه راجع بمراسلات و جمبه های باقیمت اظهار شده دارای ۳۳ ماده و پروتکل نهائی آن مشتمل بر يك ماده و نظامنامه اجرای مقاوله نامه مذکور حاوی ۱۶ ماده
 سوم - مقاوله نامه راجع بامانات پستی دارای ۵۳ ماده و پروتکل نهائی آن مشتمل بر یازده ماده و نظامنامه اجرای مقاوله نامه مزبور حاوی ۵۳ ماده و مقررات راجع بحمل و نقل امانات پستی از طریق هوا شامل ۲۳ ماده .
 چهارم - مقاوله نامه بروات پستی دارای ۳۷ ماده و نظامنامه اجرای مقاوله نامه مزبور مشتمل بر بیست ماده .
 رئیس - آقای زوار
 زوار - موافقم .

قانون

اجازه واگذاری يك مليون گر از اراضی قریه اهر نجان خالصه به بلدیة سلماس برای ساختن شهر جدید
 ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود يك مليون گر مربع از اراضی قریه اهر نجان خالصه
 را برای ساختمان شهر جدید بلدیة سلماس واگذار نماید که بین اهالی مطابق نقشه که بتصویب دولت میرسد به ملکیت
 تقسیم نمایند

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفدهم تیرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب
 مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

لزوم تنظیم عهود تجارتي و گمرکی توأمًا و اقدامات متقابلہ در روابط تجارتي
 ماده اول - پس از انقضای مدت عهود تجارتي و گمرکی موجوده انعقاد عهد نامه یا قرار داد تجارتي و گمرکی
 منفرداً ممنوع بوده و مسائل مربوطه به گمرک و تجارت حتماً باید در يك عهد نامه یا قرار داد برای مدت
 واحد تنظیم شود -

ماده دوم - با مالکیتی که دولت ایران عهد نامه تجارتي ندارد تجارت ایران چه از حیث شرایط وارد و صدور
 اجناس و چه از حیث واسطه ها و عمال معاملات و با کیفیت تبدیل و خروج وجوه حاصله از فروش واردات بر
 روی اساس معامله متقابلہ خواهد بود

ماده سوم - این قانون پس از تنظیم نظامنامه اجرائیه که باید بتصویب هیئت دولت برسد مجری
 خواهد شد

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه هفدهم تیرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس
 شورای ملی رسید
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه ضرب هفتصد و پنجاه هزار ریال مسکوک نیکل در خارجه

ماده واحده دولت مجاز است که معادل هفتصد و پنجاه هزار ریال مسکوک نیکل استثنائاً در خارجه
 ضرب نماید

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفدهم تیرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس
 شورای ملی رسید
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر